

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

Луговому В.В.

Шановний Володимире Володимировичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка О.С., керуючись частиною десятою статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян», в межах компетенції та відповідно до предмета відання розглянуто подану Вами електронну петицію як звернення громадянина із пропозицією щодо підвищення розмірів мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму до 12 000 гривень.

Перш за все зазначимо, що відповідно до статті 4 Закону України «Про прожитковий мінімум» прожитковий мінімум *встановлюється Кабінетом Міністрів України* після проведення науково-громадської експертизи сформованих набору продуктів харчування, набору непродовольчих товарів і набору послуг. Порядок проведення науково-громадської експертизи встановлюється на принципах соціального партнерства та затверджується Кабінетом Міністрів України. Прожитковий мінімум на одну особу, а також окремо для тих, хто відноситься до основних соціальних і демографічних груп населення, щороку *затверджується Верховною Радою України в законі про Державний бюджет України на відповідний рік*.

Стосовно підвищення мінімальної заробітної плати зауважимо, що згідно зі статтею 10 Закону України «Про оплату праці» розмір мінімальної заробітної плати *встановлюється Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України* не рідше одного разу на рік *у законі про Державний бюджет України* з урахуванням вироблених шляхом переговорів пропозицій спільного представницького органу об'єднань профспілок і спільного представницького органу об'єднань організацій роботодавців на національному рівні.

Зважаючи на вищевикладене повідомляємо наступне стосовно порушеного Вами питання.

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні, яке відбулося 29 вересня 2023 року, розглянув проект Закону України про Державний бюджет України на 2024 рік

(реєстр. № 10000), внесений Кабінетом Міністрів України, та схвалив відповідні зауваження і пропозиції до його положень.

Відмітимо, що проектом Державного бюджету України на 2024 рік передбачено встановлення з 1 січня 2024 року прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі 2920 гривень, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років — 2563 гривні;

дітей віком від 6 до 18 років — 3196 гривень;

працевдатних осіб — 3028 гривень;

працевдатних осіб, який застосовується для визначення базового розміру посадового окладу судді, — 2102 гривні;

працевдатних осіб, який застосовується для визначення посадових окладів працівників інших державних органів, оплата праці яких регулюється спеціальними законами, а також працівників податкових і митних органів, — 2102 гривні;

працевдатних осіб, який застосовується для визначення посадового окладу прокурора окружної прокуратури, — 1600 гривень;

осіб, які втратили працевдатність, — 2361 гривня.

У проекті Державного бюджету на 2024 рік також пропонується встановити мінімальну заробітну плату:

у місячному розмірі: з 1 січня — 7100 гривень, з 1 квітня — 8000 гривень;

у погодинному розмірі: з 1 січня — 42,6 гривні, з 1 квітня — 48 гривень.

Під час обговорення положень проекту Державного бюджету України на 2024 рік народні депутати України – члени Комітету звернули увагу, зокрема, на те, що запропонований до затвердження у 2024 році прожитковий мінімум на одну особу та для основних соціальних і демографічних груп населення, як і в попередні роки, є значно нижчим від фактичного прожиткового мінімуму, тобто реальної вартісної величини наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг, що забезпечують нормальне функціонування організму людини, збереження її здоров'я, задовольняють основні соціальні і культурні потреби особистості.

Так, за інформацією Міністерства соціальної політики України, фактичний розмір прожиткового мінімуму у цінах серпня 2023 року в розрахунку на місяць на одну особу, а також для осіб, які відносяться до основних соціальних і демографічних груп населення, становив:

на одну особу – 6190,33 грн (7085,95 грн з урахуванням суми обов'язкових платежів);

для дітей віком до 6 років – 5631,77 грн;

на дітей віком від 6 до 18 років – 7028,68 грн;

для працевдатних осіб – 6452,47 грн (8015,49 грн з урахуванням суми обов'язкових платежів);

для осіб, які втратили працевдатність – 5249,95 гривень.

Тобто на сьогодні розмір прожиткового мінімуму, запропонований Урядом у проекті Держбюджету на 2024 рік, менший від фактичного прожиткового мінімуму, обрахованого у цінах серпня 2023 року – у 2,1-2,6 рази.

При цьому слід зважати на те, що обрахунок фактичного прожиткового мінімуму відбувався на фоні традиційного сезонного зниження споживчих цін (на 0,6% за липень і 1,4% за серпень у порівнянні з попереднім місяцем).

Враховуючи показник індексу споживчих цін за січень-серпень цього року (2,5%) та величину його очікуваного за розрахунками Міністерства економіки України показника за підсумками 2023 року 14,7 % (грудень до грудня попереднього року), на початок 2024 року слід очікувати ще більшого розриву між розмірами затвердженого та фактичного прожиткового мінімуму.

Також було зауважено, що в умовах триваючої другий рік поспіль збройної агресії Російської Федерації проти України Кабінетом Міністрів України не було забезпечено виконання вимог статті 4 Закону України «Про прожитковий мінімум» щодо встановлення прожиткового мінімуму після проведення науково-громадської експертизи сформованих набору продуктів харчування, набору непродовольчих товарів і набору послуг. Відтак, на жаль, прожитковий мінімум в розрахунку на місяць на одну особу, а також для осіб, які відносяться до основних соціальних і демографічних груп населення, поданий на затвердження Верховної Ради України у розмірах, які не розраховані на підставі об'єктивних показників вартості наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг і є такими, що не відповідають вимогам Закону України «Про прожитковий мінімум».

Як і в минулі роки Кабінетом Міністрів України під час встановлення розмірів прожиткового мінімуму на 2024 рік не враховано Рекомендації парламентських слухань на тему: «Проблеми формування прожиткового мінімуму в Україні», схвалених Постановою Верховної Ради України від 19 травня 2020 року № 620-IX. Урядом так і не вжито заходів щодо наближення розміру прожиткового мінімуму до його реальної величини з урахуванням оновлених наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг.

Оскільки прожитковий мінімум відповідно до Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» є базовим державним соціальним стандартом, на основі якого визначаються розміри основних державних соціальних гарантій (мінімальної заробітної плати, мінімальної пенсії, державної соціальної допомоги), можна констатувати, що вся соціальна частина проекту Державного бюджету України на 2024 рік, як і в попередні роки, сформована на основі значно заниженого і протиправного розміру прожиткового мінімуму.

Стосовно мінімальної заробітної плати також було відмічено, що 19 жовтня 2022 року була прийнята Директива ЄС 2022/2041 Європейського парламенту та Ради щодо адекватної мінімальної заробітної плати в Європейському Союзі (DIRECTIVE (EU) 2022/2041 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 19 October 2022 on adequate minimum wages in the European Union), у пункті 28 якої зазначено, зокрема, що мінімальна заробітна плата вважається адекватною, якщо вона є справедливою щодо розподілу заробітної плати та якщо вона забезпечує гідний рівень життя для працівників на основі трудових відносин повний робочий день. Адекватність законодавчо встановленої мінімальної заробітної плати визначається та оцінюється кожною державою-членом з огляду на її національні соціально-

економічні умови, включаючи зростання зайнятості, конкурентоспроможність та регіональний галузевий розвиток. З метою такого визначення держави-члени повинні брати до уваги купівельну спроможність, довгострокові національні рівні продуктивності та розвиток, а також рівні, розподіл та зростання заробітної плати.

При цьому індикатором оцінки адекватності мінімальної заробітної плати пропонується використовувати середню заробітну плату, з якою співвідношення мінімальної зарплати має становити 50%-60%.

За розрахунками Мінекономіки величина очікуваної середньої заробітної плати за підсумками 2023 року становитиме 18118 грн, тоді як запропонований на 2024 рік розмір мінімальної заробітної плати становитиме лише 39,2% з 1 січня та 44,2% з 1 квітня від цієї величини. На кінець наступного року співвідношення мінімальної зарплати до середньої значно зменшиться і становитиме 36,6% (8000 грн до 21852 грн відповідно).

З огляду на зазначене та за результатами обговорення проекту Державного бюджету України на 2024 рік народні депутати України - члени Комітету ухвалили висновок з низкою відповідних рекомендацій і пропозицій, які надіслано до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, визначеного головним з підготовки законопроекту № 10000 до розгляду парламентом.

У той же час звертаємо Вашу увагу на те, що 19 жовтня 2023 року Верховна Рада України за результатами розгляду у першому читанні проекту Закону України про Державний бюджет України на 2024 рік (реєстр. № 10000) схвалила висновки та пропозиції до зазначеного проекту закону (Бюджетні висновки Верховної Ради України) та доручила Кабінету Міністрів України підготувати проект Закону України про Державний бюджет України на 2024 рік до другого читання відповідно до Бюджетних висновків Верховної Ради України та подати його на розгляд парламенту.

Зважаючи на вищевикладене та актуальність порушених Вами питань, повідомляємо, що Ваше звернення надіслано до Кабінету Міністрів України для розгляду, прийняття відповідних рішень та надання відповіді Вам і Комітету.

Також інформуємо, що народних депутатів України – членів Комітету ознайомлено зі зверненням з метою його можливого використання у законотворчій роботі.

З повагою

Голова Комітету

Г. Третякова

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Третякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 26B2648ADD3032E1040000002E093100B14A4E00
Дійсний до: 20.12.2024 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-30/19-2023/241846 від 02.11.2023

1365470

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

Прем'єр-міністру України

Шмигалю Д.А.

Шановний Денисе Анатолійовичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка О.С., керуючись частиною десятою статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян», в межах компетенції та відповідно до предмета відання розглянуто подану гр. Луговим В.В. електронну петицію як звернення громадянина із пропозицією щодо підвищення розмірів мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму до 12 000 гривень.

Просимо розглянути вказану петицію, дати доручення вжити відповідні заходи реагування та повідомити Комітет і дописувача про результати розгляду.

Додаток: на 1 арк. в 1 прим.

З повагою

Голова Комітету

Г. Третякова

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Третякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 26B2648ADD3032E1040000002E093100B14AAE00
Дійсний до: 20.12.2024 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-30/12-2023/241845 від 02.11.2023

1365475

Прем'єр-міністр України

вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008,
тел. (044) 256 7624, телефакс (044) 254 0584

До звернення Комітету Верховної Ради
України з питань соціальної політики та
захисту прав ветеранів
від 02.11.23 № 04-30/12-2023/241845

МАРЧЕНКУ С. М. - скликання
СВИРИДЕНКО Ю. А.
ЖОЛНОВИЧ О. І.

Прошу розглянути та про результати в установленій законом строк
поінформувати заявника, Комітет Верховної Ради України і Кабінет Міністрів.

НЕМЧІНОВУ О. М.
ЯРЕМІ О. Й.
ТРЕТЬЯКОВІЙ Г. М. (Верховна Рада України)

ФЕДОРЧУКУ В. Я.
Коблошу В. В. (Максимчуку О. С.), Бочку І. С.

Денис ШМИГАЛЬ

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Володимиру Луговому

**Комітет Верховної Ради України
з питань соціальної політики
та захисту прав ветеранів**

Кабінет Міністрів України

Про розгляд звернення

Шановний пане Володимире!

Міністерство фінансів України на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 06.11.2023 № 34791/1/1-23 до листа Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів від 02.11.2023 № 04-30/12-2023/241845 розглянуло Вашу електронну петицію (далі – петиція) «Підніміть мінімальну заробітну плату 12 000 гривень на місяць» щодо підвищення розмірів мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму до 12 000 грн і повідомляє.

Прожитковий мінімум відповідно до Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні гарантії» є базовим державним соціальним стандартом, на основі якого визначаються розміри основних державних соціальних гарантій, зокрема пенсій, соціальних допомог тощо.

Пропозиція щодо підвищення розміру прожиткового мінімуму, подана у петиції, призведе до необхідності підвищення розмірів соціальних допомог та пенсій, що, за попередніми розрахунками Мінфіну, потребуватиме у 2024 році вишукання додаткових коштів в обсязі майже 500 млрд гривень.

Встановлення мінімальної заробітної плати та інших показників оплати праці, розмір яких визначається з урахуванням розміру прожиткового мінімуму,

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC00304000000D72D2C0032618C00](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з 30.06.2023 15:15:12 по 30.06.2025 15:15:12

Міністерство фінансів України

09020-02-3/30673 від 09.11.2023

у запропонованому розмірі потребуватиме додаткових видатків з бюджету лише на оплату праці працівників бюджетної сфери в обсязі понад 300 млрд грн порівняно з обсягами, врахованими у проекті Державного бюджету України на 2024 рік.

Звертаємо увагу, що соціальні та гуманітарні виплати, зокрема заробітні плати працівників бюджетної сфери, пенсії, фінансуються коштом міжнародних партнерів.

Так, згідно із зобов'язаннями у межах Меморандуму про економічну та фінансову політику потребу у фінансуванні нових категорій витрат бюджету слід задовольняти шляхом пошуку джерел покриття цих видатків за погодженням критичних категорій витрат з експертами Міжнародного валютного фонду з метою макроекономічного та фіскального нагляду.

Водночас у проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» (реєстр. № 10000 від 15.09.2023), прийнятому Верховною Радою України у першому читанні, доопрацьованому Кабінетом Міністрів України та поданому для розгляду Верховною Радою України у другому читанні, передбачено видатки на підвищення розміру мінімальної заробітної плати з 01.01.2024 до 7 100 грн, з 01.04.2024 до 8 000 гривень.

Прогнозні розміри прожиткового мінімуму на 2024 рік збільшено порівняно з поточним роком на 12,8%.

У 2024 році прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць становитиме 2 920 грн, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років – 2 563 грн;

дітей віком від 6 до 18 років – 3 196 грн;

працевдатних осіб – 3 028 грн;

осіб, які втратили працевдатність, – 2 361 гривню.

Подальше підвищення розміру мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму відбуватиметься з урахуванням принципу збалансованості та фінансових можливостей бюджету.

З повагою

Заступник Міністра

Роман ЄРМОЛИЧЕВ